

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW
DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van decreet tot regeling van bepaalde aspecten van duale opleidingen in het volwassenenonderwijs
- Principiële goedkeuring

Samenvatting

Het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 voorziet de uitbreiding van duaal leren naar het volwassenenonderwijs. Dit voorontwerp van decreet geeft uitvoering aan deze beslissing.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK

STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomeinen: Werk en Sociale economie, Onderwijs en Vorming

Beleidsveld: competenties, deeltijds kunstonderwijs en volwassenenonderwijs

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 voorziet de uitbreiding van duaal leren naar het volwassenenonderwijs. Hiertoe dient een beleidskader en regelgeving te worden uitgewerkt, rekening houdend met de eigenheid van de onderwijssystemen. Dit engagement werd vervolgens opgenomen in de beleidsnota Onderwijs en de beleidsnota Werk en Sociale Economie. Beide beleidsdomeinen bereidden samen deze maatregel voor, waarbij de startnota (VR20192405DOC.0810_3) als leidraad diende.

Een mededeling aan de Vlaams Regering (VR 2020 0412 MED.0385/1 TER) biedt een overzicht van de conceptuele kaders en de timing.

Het ontwerp werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2021/21 van 14 april 2021.

Het kind en jongereneffectenrapport, JoKER, werd aangepast aan het advies van het Departement cultuur, Jeugd en Media van 19/04/2021.

Het positief advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 21/05/2021.

Met toepassing van artikel 31 §2, 2° van het BVCO van 17 mei 2019 is voor dit dossier het begrotingsakkoord niet vereist.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Werkplekieren is in het secundair volwassenenonderwijs geen onbekende. In het schooljaar 2018/2019 bevatten de gevolgde beroepsopleidingen 28% van alle cursisten die een certificaat behaald hebben een stage of andere vorm van werkplekieren op een reële werkplek. Een regelgeving en een beleidskader moeten de weg vrijmaken voor duaal leren - de meest intensieve vorm van werkplekieren - in het volwassenenonderwijs. Hierbij vormen het reeds gecreëerde draagvlak en de opgedane kennis en ervaring in het kader van duaal leren in het secundair onderwijs een steunpilaar.

Het ontwerpdecreet past het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs aan. Zo wordt een definitie voor 'duale opleiding' toegevoegd: het is een beroepsopleiding van het secundair volwassenenonderwijs waarin cursisten de competenties die tot een beroepskwalificatie leiden, deels verwerven in het cvo als onderwijsinstellingscomponent en deels op de werkplek, zoals vermeld in artikel 2, eerste lid, 14° van het decreet tot regeling van bepaald aspecten van duale opleidingen in het volwassenenonderwijs, als werkplekcomponent. De definitie onderscheidt duaal leren van alle andere vormen van werkplekieren zoals stage en gesimuleerde werkplekken in de onderwijsinstelling.

De opleidingen die duaal ingericht zullen kunnen worden, moeten gebaseerd zijn op een erkende beroepskwalificatie. De beroepssectoren beslissen samen met de pedagogische begeleidingsdiensten of een opleiding duaal ingericht kan worden en zo ja, wat het minimumaandeel van de werkplekcomponent is in de opleiding. In het opleidingsprofiel wordt bepaald dat het aandeel van de werkplekcomponent in een opleiding minstens 50% van de lestijden moet bedragen als de opleiding duaal ingericht wordt. De Vlaamse Regering kan in uitzonderlijke gevallen en beargumenteerd afwijkingen toestaan voor dit minimumaandeel. Hierbij wordt erover gewaakt dat het aandeel van de werkplekcomponent voldoende groot blijft in de geest van duaal leren (bv. minstens 1/3 van de opleiding). Centra beslissen autonoom of ze de duale en de niet duale variant van de opleiding naast elkaar aanbieden of slechts één ervan.

In tegenstelling tot duaal leren in het secundair onderwijs wordt er geen bijkomende aanvraagprocedure voor de toekenning van onderwijsbevoegdheid voor duale opleidingen ingevoerd. Dit is niet nodig aangezien de centra in de aanvraag voor de onderwijsbevoegdheid voor een of meerdere studiegebieden in het secundair volwassenenonderwijs in een bepaalde vestigingsplaats de maatschappelijke regionale behoefte en de overeenstemming met de capaciteit en de visie van het cvo moeten aantonen. Daarnaast wordt in de opleidingsprofielen bepaald of de opleiding duaal ingericht kan worden.

De vertegenwoordigers van het volwassenenonderwijs in het Vlaams Partnerschap Duaal Leren en de sectorale partnerschappen geven op deze fora ter kennisgeving aan in welke cvo duale opleidingen zullen aangeboden worden.

Een duale opleiding moet door het cvo volledig aangeboden worden binnen drie opéénvolgende schooljaren.

De Onderwijsinspectie en het departement Werk en Sociale Economie voeren gezamenlijk het kwaliteitstoezicht uit voor de duale opleidingen, naar analogie met duaal leren in het secundair onderwijs.

Het ontwerpdecreet steunt in grote mate op het decreet van 10 juni 2016 tot regeling van alternerende opleidingen (voor het secundair onderwijs) met betrekking tot de erkenningsvoorwaarden voor ondernemingen, de kenmerken van de overeenkomst, de verbintenissen, rechten en plichten van de partijen, de schorsing en beëindiging van de overeenkomst en het toezicht op de uitvoering van dit ontwerpdecreet. Zo zorgen we ervoor dat de erkenningsvoorwaarden voor ondernemingen en de rechten en plichten van de partijen dezelfde zijn voor duaal leren in het secundair en volwassenenonderwijs. Een uitzondering daarop is dat we enkel betaalde overeenkomsten voorzien voor duaal leren in het volwassenenonderwijs.

Het ontwerpdecreet voorziet in twee overeenkomsten waarin een leervergoeding wordt voorzien:

- een bezoldigde 'overeenkomst van duale opleiding' (betaalde overeenkomst voor de werkplekcomponent) als de duale opleiding gemiddeld minder dan 20 uur per week op de reële werkplek omvat;
- een bezoldigde overeenkomst van duale opleiding conform aan het socialezekerheidsstatuut van leerling in het kader van een alternerende opleiding, hierna 'overeenkomst van duale opleiding statuut' genoemd (betaalde overeenkomst voor de onderwijsinstellings- en werkplekcomponent) als de opleiding gemiddeld minstens 20 uur per week op de reële werkplek omvat en als aan de overige voorwaarden van het statuut leerling in alternerende opleiding wordt voldaan.

De hoogte en manier van berekenen van de vergoeding zal bij besluit van de Vlaamse Regering geregeld worden.

Voor de specifieke situatie van cursisten tewerkgesteld in een onderneming met een arbeidsovereenkomst, waarbij de werkplekcomponent uitgevoerd wordt in diezelfde onderneming tijdens de in de arbeidsovereenkomst bepaalde arbeidstijd, is een overeenkomst van duale opleiding zonder leervergoeding mogelijk. Dit ongeacht het gemiddeld aantal uren per week op de reële werkplek. Omwille van de specifieke situatie van de non-profit sector is naast de bovenstaande overeenkomsten van duale opleiding in het volwassenenonderwijs ook uitzonderlijk een deeltijdse arbeidsovereenkomst mogelijk.

Het ontwerpdecreet voorziet wijzigingen aan het decreet tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen. Een van deze wijzigingen is dat de samenstelling en de bevoegdheden van het Vlaams Partnerschap Duaal Leren en de sectorale partnerschappen worden aangepast, zodat zij ook voor duaal leren in het volwassenenonderwijs bevoegdheden krijgen, vergelijkbaar met duaal leren in het secundair onderwijs.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Het ontwerpdecreet beoogt het invoeren van duaal leren in het volwassenenonderwijs. Het bevat een aantal autonome bepalingen, naast wijzigingen aan het decreet van 10 juni 2016 tot regeling van alternerende opleidingen en het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

Voor de artikelsgewijze bespreking van het ontwerpdecreet verwijzen we naar de bijgevoegde memorie van toelichting.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Dit ontwerpdecreet heeft geen impact op het algemene niveau van de Vlaamse Overheid, zowel op het niveau van het aantal personeelsleden, het aantal VTE's, als op de totaliteit van de personeelsbudgetten, de werkingsbudgetten en de beleidskredieten.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Dit ontwerpdecreet heeft geen impact op het algemene niveau van de Vlaamse Overheid, zowel op het niveau van het aantal personeelsleden als op het aantal VTE's.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Niet van toepassing.

4. VERDER TRAJECT

Na de principiële goedkeuring van het ontwerpdecreet wordt het voorgelegd voor advies aan de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR).

Het ontwerpdecreet wordt eveneens voorgelegd aan het Vlaams Partnerschap Duaal Leren.

Daarnaast wordt er eveneens advies gevraagd aan de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens.

Ten slotte wordt over het voorontwerp onderhandeld met de sociale partners van het onderwijsveld en wordt het voorontwerp voor advies aan de Raad van State voorgelegd.

De opstart van duaal leren in het volwassenenonderwijs is voorzien in september 2022. Voor de verdere uitwerking van de opstart worden in de volgende fase de nodige uitvoeringbesluiten opgesteld.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet betreffende duaal leren en aan de bijhorende memorie van toelichting;
- 2° de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs, en de Vlaamse minister, bevoegd voor werk:

- 2.1. te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR), van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en van het Vlaams Partnerschap Duaal Leren;
- 2.2. de minister-president van de Vlaamse Regering te verzoeken dit voorontwerp van decreet op de agenda te plaatsen van een gemeenschappelijke vergadering van het Sectorcomité X en van de onderafdeling Vlaamse Gemeenschap van afdeling 2 van het Comité voor de provinciale en de plaatselijke overheidsdiensten;
- 2.3. dit voorontwerp van decreet op de agenda te plaatsen van een vergadering van het overkoepelend onderhandelingscomité van het gesubsidieerd vrij onderwijs;
- 2.4. de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens om advies te verzoeken inzake het ontwerp van decreet, conform artikel 10/4, §1, van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS

Bijlagen:

- Decreet betreffende decreet tot regeling van bepaalde aspecten van duale opleidingen in het volwassenenonderwijs;
- Memorie van toelichting bij het decreet;
- Het advies van de inspecteur van financiën op 21/05/2021
- De Jokertoets.